

Labklājības ministrija

Direktīva par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem

Labklājības ministrija

Direktīva par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem

Direktīvas vispārējais mērķis – nodrošināt vīriešu un sieviešu vienlīdzīgas iespējas darba tirgū un vienlīdzīgu attieksmi darbā

Direktīvas tvērums – sievietes un vīrieši, kuriem ir darba līgums vai kuri ir darba tiesiskajās attiecībās

Direktīvas specifiskie mērķi –

- Uzlabot piekļuvi darba un privātās dzīves saskaņošanas iespējām;
- veicināt ar ģimenes pienākumiem saistītu atvaļinājumu un elastīga darba nosacījumu izmantošanu

Direktīvas prasības jāievieš līdz 2022.gada 2.augustam.

Labklājības ministrija

Direktīvā ietvertie pienākumi dalībvalstīm

- apmaksāts paternitātes atvaļinājums
- apmaksāts bērna kopšanas atvaļinājums
- aprūpētāja atvaļinājums
- darbinieku tiesības uz īslaicīgu prombūtni
- darbinieku tiesības lūgt elastīgu darba režīmu bērna vai piederīgā aprūpes nolūkā
- darbinieku iegūto tiesību saglabāšana, aizsardzība pret diskrimināciju, atlaišanu, citām nelabvēlīgām sekām
- valsts veic pasākumus, lai aizliegtu mazāk labvēlīgi izturēties pret darba ņēmējiem, kuri izmantojuši atvaļinājumus

Labklājības ministrija

Paternitātes atvaļinājums un pabalsts

Direktīva

vismaz 10 darba dienas ilgs apmaksāts atvaļinājums bērna tēvam

LV normatīvais regulējums

10 kalendārās dienas ilgs apmaksāts (paternitātes pabalsts) atvaļinājums bērna tēvam

Labklājības ministrija

Paternitātes atvaļinājums un pabalsts

Risinājums

Grozījumi atbilstošajos tiesību aktos, paredzot apmaksātu 10 darba dienu atvaļinājumu bērna tēvam

Labklājības ministrija

Bērna kopšanas atvaļinājums un vecāku pabalsts

Direktīva

- ❖ katram no bērna vecākiem individuālas tiesības uz **4 mēnešu** ilgu apmaksātu vecāku atvaļinājumu
- ❖ atvaļinājums izmantojams **līdz bērna 8 gadu vecumam**
- ❖ **2 mēneši** no vecāku atvaļinājuma (no 4 mēnešiem) nav nododami otram vecākam

LV normatīvais regulējums

- ❖ katram no bērna vecākiem vai adoptētājam individuālas tiesības uz bērna kopšanas atvaļinājumu **līdz bērna 8 gadu** vecumam, kas nav ilgāks par **18 mēnešiem**
- ❖ katram no bērna vecākiem ir tiesības uz **12 vai 18 mēnešus ilgu** vecāku pabalstu
- ❖ pabalsta izmaksas periodā vecāki var mainīties – kādu periodu saņemt viens, kādu – otrs
- ❖ pabalsta saņemšanas periodā vecāks var vienlaicīgi arī strādāt

Labklājības ministrija

Bērna kopšanas atvaļinājums un vecāku pabalsts

Risinājums

Vecāku pabalsts:

- ❖ paredzēt, ka no 12 mēnešu vai 18 mēnešu perioda, 2 mēneši būs nenododamā daļa, kura pienākas otram vecākam **vai** bēna kopšanas atvaļinājums tiktu pagarināts (12 vai 18 mēneši +2 mēneši);
- ❖ 2 mēnešu nenododamo daļu abi vecāki var izmantot vienlaicīgi

Labklājības ministrija

Aprūpētāja atvaļinājums

Direktīva

- ❖ vismaz 5 darba dienas gadā (var būt apmaksāts)
- ❖ lai personīgi aprūpētu/atbalstītu piederīgo vai kādu personu, kura dzīvo vienā mājsaimniecībā ar darba ņēmēju un kam ir nepieciešama aprūpe nopietnu medicīnisko iemeslu dēļ;
- ❖ piederīgais direktīvas izpratnē – darba ņēmēja dēls, meita, māte, tēvs, laulātais vai partnerattiecību otra puse, ja valsts tiesību aktos šādas attiecības ir atzītas, kopējā mājsaimniecībā dzīvojošie

LV normatīvai regulējums

Neparedz šādu atvaļinājumu, bet ir iespējama līdzība ar bērna kopšanu slimības gadījumā

Labklājības ministrija

Aprūpētāja atvaļinājums

Risinājumi

Normatīvajā regulējumā atrunāt tiesības uz aprūpētāja atvaļinājumu

Aprūpētajā atvaļinājums:

- ❖ nav apmaksāts, darba devējs var apmaksāt, ja vēlas (papildu izmaksas darba devējam)
- ❖ valsts apmaksāts - visiem vienādā konstantā apmērā (kā valsts sociālais pabalsts – papildu finansējums)
- ❖ valsts apmaksāts - analogi kā slimības pabalsts (kā sociālās apdrošināšanas pabalsts, likmes celšana)

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!